

**UCHWAŁA NR XXXVI/460/2021
RADY MIEJSKIEJ W CZELADZI**

z dnia 28 kwietnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny
w 2020 roku**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 821 z późn. zm.) oraz Uchwały nr VIII/119/2019 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021, na wniosek Burmistrza Miasta Czeladź

Rada Miejska w Czeladzi uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2020 r. stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Czeladź.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Czeladzi

mgr Jolanta Moćko

Załącznik do uchwały Nr XXXVI/460/2021
Rady Miejskiej w Czeladzi
z dnia 28 kwietnia 2021 r.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Czeladź, marzec 2021 r.

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018, poz. 998 tj. z późn. zm.), do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. W preambule tej ustawy wskazano, że celem działań jest wsparcie rodzin doświadczających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz stworzenie możliwości powrotu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

Rada Miejska w Czeladzi Uchwałą NR VIII/119/2019 z dnia 22 maja 2019 r. zatwierdziła do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021. Jednostką odpowiedzialną za koordynację zadań związanych ze wspieraniem rodziny na terenie Czeladzi jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS).

Zgodnie z zapisami pkt. 9 ww Programu MOPS składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny.

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, prowadzące do przywrócenia zdolności prawidłowego funkcjonowania, poprzez następujące cele szczegółowe:

1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.
2. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci i rodzin. Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej.
3. Podnoszenie umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców.
4. Zapewnienie infrastruktury i dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa specjalistycznego.

II. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ

W 2020 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi, w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny, szczególną uwagę objął rodziny z dziećmi, które doświadczały trudności w samodzielnym wprowadzaniu rozwiązań mających na celu poprawę ich ciężkiej sytuacji życiowej poprzez realizację następujących działań:

1) Wdrażanie i rozwój asystentury rodzinnej.

W strukturach MOPS w roku 2020 zatrudnionych było 4 asystentów rodziny. Zatrudnienie dwóch asystentów (2 x ½ etatu) finansowane było w ramach projektu pn. „SATURN-Czeladzka Planeta Rozwoju„ współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Pozostałe stanowiska dofinansowane były w ramach Rządowego Programu z zakresu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej.

Każdy z asystentów rodziny współpracował średnio z 9 rodzinami. W 2020 roku współpracę z asystentami podjęło łącznie 35 rodzin.

Do głównych zadań asystenta rodziny należało:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;

- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej i w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w podnoszeniu umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych;
- motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny (nie rzadziej, niż co pół roku);
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z podmiotami działającymi na rzecz rodziny;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny.

Poniższa tabela przedstawia wybrane zagadnienia dotyczące asystenta rodziny za rok 2020.

Tabela nr 1. Zestawienie liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2020 roku

Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta rodziny.	Ogółem		35
	W tym	Zobowiązane przez Sąd	4
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny.	Do 3 miesięcy		8
	Powyżej 3 do 12 miesięcy		6
	Powyżej roku		21
Liczba rodzin, z którymi asystent rodziny zakończył współpracę.	Ogółem		15
	W tym	Ze względu na osiągnięte cele	9
		Ze względu na zmianę metod pracy	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań asystentów rodziny za rok 2020.

Asystenci rodziny w roku 2020 w zależności od potrzeb uczestniczyli w spotkaniach omawiających pracę z rodziną oraz w posiedzeniach Grup Roboczych związanych z problematyką przemocy w rodzinie. W skład zespołów i Grup Roboczych oprócz asystenta rodziny wchodził pracownik socjalny, kurator społeczny lub zawodowy, pedagog szkolny, policjant/dzielnicowy.

Celem pracy asystentów w ramach współpracy z rodzinami było zminimalizowanie obszarów dysfunkcji, zredukowanie niewydolności rodzin we wcześniej zdiagnozowanych sferach życia, w takim stopniu, by przygotować rodziny do rozwiązywania problemów we własnym zakresie lub przy niewielkim wsparciu ze strony pracowników różnych instytucji. Innymi słowy, celem wielopłaszczyznowych strategii podejmowanych przez asystentów rodzin było wzmocnienie kompetencji rodzin, tak by podejmowały samodzielne próby radzenia sobie z różnymi trudnymi sytuacjami życiowymi.

W obszarze problemów opiekuńczo - wychowawczych podjęte działania zorientowane były na: pomoc dzieciom w odrabianiu lekcji, edukację w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, modelowanie sytuacji wychowawczych, prowadzenie zabaw edukacyjnych itp. Deficyty w obszarze prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego były uzupełniane poprzez trening gospodarowania budżetem, umiejętności sprzątania, dbania o dom i higienę. Asystenci pomagali rodzinom również w sprawach formalno-prawnych np. poprzez towarzyszenie w sądzie, w uregulowaniu spraw urzędowych, w przygotowaniu i wypełnieniu pism urzędowych itp. asystenci angażowali się również w działania mające na celu poprawę sytuacji zdrowotnej rodzin poprzez edukację zdrowotną, motywowanie do podjęcia leczenia, w tym umawianie wizyt lekarskich oraz towarzyszenie rodzinom podczas badań/konsultacji.

2) "SATURN-Czeladzka Planeta Rozwoju".

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi w okresie od 07.2019 r. do nadal realizuje projekt pn. "SATURN-Czeladzka Planeta Rozwoju" współfinansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 dla osi priorytetowej: IX. Włączenie społeczne dla działania: 9.2. Dostępne i efektywne usługi społeczne i zdrowotne dla poddziałania: 9.2.1. Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT.

Cele: Celem głównym projektu jest poprawa funkcjonowania społecznego osób dorosłych, dzieci oraz ich otoczenia poprzez zapewnienie im kompleksowego wsparcia (indywidualizowanego i efektywnego) z terenu rewitalizowanego - Kolonia Saturn w Czeladzi.

Główne obszary działań obejmują:

A/ w zakresie oferty dla osób dorosłych - poszerzenie kompetencji wychowawczych, wspieranie zasobów rodziny oraz ochrona dziecka przed zaniedbaniem itp.

Odbiorcy: Grupę docelową w projekcie stanowią osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Działania w 2020 r.: Trening kompetencji rodzicielskich (40 godzin), spotkania grupy wsparcia (20 godzin), spotkania psycho-edukacyjne (80 godzin), indywidualne poradnictwo psychologiczne (95 godzin), indywidualne poradnictwo logopedyczne (26 godzin), indywidualne poradnictwo prawne (45 godzin), zatrudnienie asystentów rodziny - 2 osoby w wymiarze po ½ etatu, zwrot kosztów dojazdu w formie jednorazowych biletów komunikacji miejskiej.

Rezultaty w 2020 r.: wsparciem zostało objętych łącznie 47 osób (dorośli i dzieci).

B/ w zakresie oferty dla dzieci i młodzieży - wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, wyrównywanie zdiagnozowanych deficytów, podnoszenie kluczowych kompetencji itp. Placówka prowadzona jest w formie opiekuńczej zapewnia dzieciom i młodzieży wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu

wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych przez 4 godziny dziennie od 13.00 do 17.00, z wyjątkiem okresu ferii zimowych od 10:00 do 14:00. W okresie od marca do lipca działalność placówki została czasowo zawieszona zgodnie z decyzjami Wojewody Śląskiego, z powodu kolejnego zawieszenia działań od listopada placówka funkcjonowała w formie zdalnej.

Odbiorcy: Grupę docelową w projekcie stanowią osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Działania: Zatrudnienie wychowawcy na umowę o pracę 1 etat oraz młodszego wychowawcy na umowę o pracę 1 etat oraz zatrudnienie psychologa na ½ etatu, realizacja programu profilaktycznego "Kraina Świetlików" (68 godzin) oraz prowadzenie zajęć arteterapeutycznych (76 godzin), muzycznych (40 godzin), sportowych (94), z robotyki (57 godzin), języka polskiego (42 godziny), języka niemieckiego (56 godzin), języka angielskiego (45 godzin), a także indywidualnego i grupowego poradnictwa logopedycznego (108 godzin). Dodatkowo w czasie ferii zimowych zorganizowano cztery wyjścia integracyjno-edukacyjne, natomiast w czasie wakacji zorganizowano siedem wyjść integracyjno-edukacyjnych. Dzieci biorące udział w zajęciach Placówki Wsparcia Dziennego „Planeta Saturn” otrzymały paczki z okazji Mikołaja (12 dzieci) oraz Świąt Bożego Narodzenia (12 dzieci).

Rezultaty w 2020 r.: wsparciem zostało objętych łącznie 12 dzieci.

3) Wspieranie rodzin doświadczających przemocy w rodzinie.

Na terenie gminy powołany jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego obsługą administracyjną i techniczną zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czeladzi. Pracownicy socjalni Zespołu Pomocy Specjalistycznej dla Rodzin Zagrożonych Przemocą we współpracy z policją oraz innymi zobowiązanymi prawnie instytucjami, realizują procedurę „Niebieskie Karty” z uwagi na występowanie zjawiska przemocy w rodzinie. W 2020 roku zostało wszczętych 71 procedur „Niebieskie Karty”. W okresie sprawozdawczym prowadzonych było 37 procedur z roku 2019 oraz dwie z 2018r. Łącznie w ww okresie prowadzonych było 110 procedur NK. Do grudnia 2020 roku pomocą objęte były 71 rodziny dotknięte przemocą w rodzinie, łącznie 210 osób, w tym 57 dzieci. Powołano 71 grup roboczych. Odbyły się 244 posiedzenia grup roboczych. W roku 2020 Policja wszczęła 41 procedur NK-A, pracownicy MOPS wypełnili 27 druków NK-A, pracownicy oświaty wszczęli 3 procedury, natomiast pracownicy służb zdrowia 0. Sporządzono 21 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Będzinie. W 10 przypadkach, powiadomiono Sąd Rejonowy w Będzinie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich o sytuacji dzieci.

4) Wsparcie dla rodzin wielodzietnych.

Jednym z priorytetowych programów, który ma wesprzeć rodzinę w wypełnianiu jej funkcji, poprawić jakość życia jej członków i zwiększyć szanse rozwojowe dzieci jest realizowany od 2015 r. **Program Pomocy dla Rodzin**

Wielodzietnych „Rodzinka 2 +”, przyjęty Uchwałą Nr XI/175/2015 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 28 maja 2015 r.

Program ten jest jednym z elementów polityki prorodzinnej prowadzonej przez Miasto Czeladź. Wdrożenie go daje możliwość wsparcia czeladzkich rodzin, również przez lokalnych przedsiębiorców. Uruchomienie Programu tworzy podwaliny dla szeregu innych przedsięwzięć gminnych, których odbiorcami będą czeladzkie rodziny. Podejmowane działania lokalne będą wpływać na tworzenie pozytywnej atmosfery poszanowania i akceptacji wartości rodziny.

Celami Programu są: budowanie przychylnego klimatu wśród lokalnej społeczności dla czeladzkich rodzin, kształtowanie pozytywnych postaw społecznych, eliminowanie negatywnych stereotypów i propagowanie pomocniczości wśród mieszkańców Czeladzi oraz odciążenie domowych budżetów rodzin objętych programem.

Każda czeladzka rodzina posiadająca kartę Rodzinka 2+ korzysta z wielu ulg, rabatów oferowanych przez Partnerów programu. Do udziału w programie pozyskiwani byli sukcesywnie Partnerzy zewnętrzni (podmioty gospodarcze, organizacje społeczne), aby poszerzać i urozmaicać pakiet ulg, które w rezultacie odciążą ich budżety domowe, zachęcą do korzystania z dóbr oferowanych przez Miasto, zaktywizują i zintegrują poprzez udział w organizowanych wspólnie wydarzeniach miejskich.

Założenia i cele Programu wysoce wpisują się w cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018.

W 2020 roku **wydano 53 karty** Rodzinka 2+.

Poniższe tabele przedstawiają osiągnięte wskaźniki dla zadań zrealizowanych w ramach gminnego programu wspierania rodziny w 2020 roku.

Tabela nr 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

Cel 2: Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących				
L.p.	Rodzaj podjętych zadań	Wskaźniki	Okres realizacji	
			2020	Podmiot realizacji
1.	Pomoc w integracji rodziny/organizowanie spotkań, warsztatów zapobiegających izolacji, pikników rodzinnych	Liczba zrealizowanych działań	2	MOPS, NGO
2.	Podnoszenie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz podnoszenie świadomości w zakresie planowania i funkcjonowania rodziny	Liczba warsztatów/szkoleń podnoszących kompetencje opiekuńczo wychowawcze	2	MOPS, NGO
		Liczba osób objętych warsztatami/szkoleniami	14	
3.	Pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dzieci przez działalność Zespołu ds. wspierania opiekuńczo-wychowawczego rodziny oraz Ośrodka Wspierania Dziecka i Rodziny w Będzinie Filia Czeladź	Liczba dzieci objętych wsparciem	49	MOPS
4.	Zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny	Liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin	4	MOPS
		Liczba rodzin, którym przyznano pomoc asystenta rodziny	35	
5.	Pomoc w nauce szkolnej dzieciom objętym wsparciem asystenta rodziny	Liczba dzieci, które uzyskały pomoc	11	MOPS

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Tabela nr 3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.

Cel 2: Zabezpieczenie potrzeb bytowych dziecka i rodziny. Poprawa funkcjonowania rodziny w sferze socjalno-bytowej				
L.p.	Rodzaj podjętych zadań	Wskaźniki	Okres realizacji	
			2020	Podmiot realizujący
1.	Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą	722	MOPS
2.	Objęcie rodzin pomocą w postaci dożywiania	Liczba dzieci korzystających z dożywiania	219	MOPS

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

Tabela nr 4. Podnoszenie umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców

Cel 3: Podnoszenie umiejętności i kompetencji wychowawczych rodziców				
L.p.	Rodzaj podjętych zadań	Wskaźniki	Okres realizacji	Podmiot realizacji
			2020	
1.	Systematyczna praca asystentów z rodzinami wymagającymi wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Liczba podpisanych kontraktów/planów pracy	35	MOPS
2.	Organizowanie spotkań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców	Liczba warsztatów/szkoleń podnoszących kompetencje opiekuńczo wychowawcze	2	MOPS, NGO
		Liczba osób objętych warsztatami/szkoleniami	14	
3.	Umożliwienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego	Liczba osób (rodziców i dzieci), którym udzielono poradnictwa psychologicznego	15	MOPS, NGO
4.	Wspieranie rodzicielstwa - realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych - Karta Dużej Rodziny oraz Miejskiego Programu Rodzina 2+	Liczba wydanych kart	53	UM, MOPS

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań.

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Czeladzi uchwałą nr VIII/119/2019 z dnia 22 maja 2019 r. przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019– 2021.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 poz. 821 z późn. zm.) Burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

W związku z powyższym zachodzi konieczność podjęcia uchwały w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w 2020 r.